

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΑΜΗΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμῶν 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πάσαν αἰτησίαν :

“ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ ” ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 11 Μαρτίου 1906

Ἡ « ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ » διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπί-
βλεψιν καὶ τῶν ἑλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβου-
λίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπτης τῆς ἔλης καὶ ὑπεύθυνος
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΠΛΑΤΩΝΑ

[Τὸ παρὰ πόδας ἄρθρον εἶναι ἀπό-
σπασμα ἐξ ἀνεκδότου συγγραφῆς τοῦ κ.
Μ. Λιθαδᾶ φιλοφρόνως τῆ συντάξει τῆς
« Δικαιοσύνης » ἀνακοινωθὲν, εἶναι δὲ
ἀναγνώσεως ἄξιον καὶ διὰ τὸ ἐπικαιρὸν
αὐτοῦ].

... Ἄλλ' ἵνα οἱ περὶ τὴν ἀπονομὴν
τοῦ δικαίου νόμοι τοῦ σκοποῦ αὐτῶν
ἐφίκωνται, ἐπάναγκες ὑπάρχει νὰ
συμπολιτευῶνται φιλελευθέρους πολι-
τικοὺς θεσμοὺς ἀνεκδότως καὶ ἀπαρεγ-
κλίτως φυλαττομένοις, διότι μόνον
τοιούτων θεσμῶν ὑποκειμένων, μηδὲ
νοθευομένων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ὑπὸ κυ-
βερνητῶν φιλάρχων καὶ δοξομανῶν
εἶνε δυνατόν νὰ λάβωσι κύρος τὰ ποι-
κίλα ἐγγύματα, ἅπερ ὁ νομοθέτης ὀ-
φείλει νὰ ἐγκαινίσῃ πρὸς ἀγαθὴν καὶ
ἀδιάφορον διαχειρίσιν τῆς δικαιοσύ-
νης, ἢ τότε δὴ εὐαρμωστῆ τὸ ὑπὸ
τοῦ Ἀριστοτέλους ρηθὲν ὅτι οὐθ' ἔ-
σπερος οὐτε ἔφος οὕτω θαυμαστός.
Τῷ ἔντι μόνον ἐν φιλελευθέρῳ πολι-
τεύματι, ἅπερ δὲν λυμαινόνται οὐδὲ
διαστρέφουσι κυβερνητῆται τοῦ κοινῆ
συμφέροντος τὸ τῶν σπουδαρχιόντων
οἰκείων καὶ φίλων περὶ πλείονος ποι-
ούμενοι, εἶναι δυνατόν, αἰρουμένων
δικαστῶν ἀνδρῶν νομικῆς παιδείας
μετασχόντων, χρηστῶν καὶ εὐσταθῶν
τὸ ἦθος καὶ ἀποδεικνυμένων διὰ βίου
ἀμετακλήτων καὶ ἀμετακινήτων νὰ
ἀσφαλισθῇ ἡ ἐντελής αὐτῶν ἀπὸ τῆς
ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας αὐτονομία, ὅ-
πως ἀδιάφοροι καὶ ἀπτόητοι κατὰ νό-
μον καὶ κατὰ συνειδήσιν ψηφίζοντες
δικαίας καὶ ἀμερεῖς ποιῶνται τὰς κρί-
σεις, ἐν ᾧ ἐν κοινωνίαις ἀπολύτως
μοναρχουμέναις ἀποδείκνυνται δικα-
σταί ὡς τὰ πολλὰ ἄμοιροι νομικῆς
παιδείας καὶ δικανικῆς πείρας, φαῦ-
λοι καὶ ρευστοὶ τὸ ἦθος, μετακλήτοι
κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς κρατοῦσιν, ἐφ' ᾧ
καὶ ἄλλως ἐκ τοῦ νεύματος αὐτῶν ἐκ-
κρεμάμενοι. Μόνον ἐν φιλελευθέρῳ
πολιτεύματι μὴ διαφθειρομένη μηδὲ
ἀπολλυμένη ὑπὸ λειτουργῶν ἐν οὐ-
δενὶ λόγῳ τὸ κοινῆ συμφέρον τιθεμέ-
νων, ἀλλὰ τὰ ἱερώτατα ὑπὲρ τῆς φα-
τρίας θυσιαζόντων, κοινοὶ ἐφ' ἅπασι
κεῖνται οἱ νόμοι.

ὁ δ' ἀσθενὴς
ὁ πλοῦσιός τε τὴν δίκην ἴσων ἔχει
νικᾷ δ' ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι' ἔχων
(Ἐὐριπ. Ἰκετ. 433)

Ἐνῶ ἐν ταῖς παμβασιλείαις ἰσχύει
περὶ τῶν νόμων λεγόμενον τὸ ὑπὸ
τοῦ Ἀναχάρσιδος περὶ τῶν νόμων
τοῦ Σόλωνος ρηθὲν, μηδὲν τῶν ἀρα-
χρῆων διαφέρειν, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνα τοὺς
μὲν ἀσθενεῖς καὶ λεπτοὺς τῶν ἀλι-
σκομένων καθέξειν, ὑπὸ δὲ τῶν δυ-
νατῶν καὶ πλουσίων διαρραγήσε-
σθαι (Πλούταρχ. Σόλων 5). Μόνον
ἐν φιλελευθέρῳ πολιτεύματι τὴν δι-
καιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων κοινήν

τοῖς πᾶσιν ὁ νομοθέτης ἀπεργάζεται,
ἀποτασσόμενος πάσαις ταῖς ἐν κοι-
ωνίᾳ δεσποτικῶς κυβερνωμένη νε-
νομισμέναις προνομίαις, ἅς συμφέ-
ροντα ἀλλότρια τῆς δικαιοσύνης ὑπὴ-
γόρευσαν ταύτας δήπου, λέγει ὁ
Πλάτων, φαιρὸν ἡμεῖς νῦν οὐτ' εἶνε
πολιτείας οὐτ' ὄρθοῦς νόμους, ὅσοι
μὴ ξυμπάσης τῆς πόλεως ἕνεκα τοῦ
κοινῆ ἐτέθησαν οἱ δ' ἕνεκα τινῶν,
στασιωτείας ἀλλ' οὐ πολιτείας τούτους
φαιρὸν, καὶ τὰ τούτων δίκαια, ἃ φα-
σιν εἶνε, μάτην ἐρρηθῆναι (Πλάτ.
Νόμ. 715). Μόνον ἐν φιλελευθέρῳ
πολιτεύματι τὸ δημόσιον τῶν δικα-
στικῶν συνεδριῶν παρέχει τοῖς διαδι-
καζομένοις ἀσφάλειαν ὅτι ὁ δικα-
στής, ἀσκῶν τὸ ἐπιτραπὲν αὐτῷ
ὑπόφρημα εἰς ἐπήκοον τῶν πολιτῶν,
ὑπόκειται εἰς τὸν ἑλεγχον τῆς κοινῆς
γνώμης, ἣν ὁ Mirabeau τηλικούτον
ἐγγύματον ἀγαθῆς διαχειρίσεως τῆς
δικαιοσύνης ὑπελάμβανεν, ὥστε ἐν
τῇ ρύμη τοῦ λόγου ἤχηθαι νὰ εἴπῃ ἐν
τῇ ἐθνοσυνελεύσει ὅτι μικρόν τι τοῖς
δικαζομένοις διαφέρει ἐὰν ὑπόπτως
αὐτοῖς ἢ ἐθελέχθῃ οἱ δικάζοντες
ἔχωσιν ἢ ἂν τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα
καθυψώσιν, ἀρκοῦν αὐτοῖς ὑπερασπί-
σεως μέσον ὑπολαμβάνουσι τὸ δημο-
σία αὐτοῦ τὴν δίκην δικάζειν. Ἐπι-
τέλει ὁ μόνον ἐπὶ τοιούτου πολιτεύ-
ματος ὑπάρχων ἀληθινῶς ἐλεύθερος
τύπος, τὸ Παλλάδιον τοῦτο τῶν ἐ-
λευθεριῶν τοῦ πολίτου, **διαπρυσίῳ**
κελάδῳ καταγγέλλει πᾶσαν τῶν δι-
καστηρίων κατάχρησιν καὶ ὑπερβα-
σίαν, ἢ δὲ τὸν κυρίαρχον λαὸν ἐκπρο-
σωποῦσα Βουλὴ, τὸ τοῦ ἐλέγχου τῆς
ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀσκούσα δι-
καίωμα, ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῆς λόγους
καὶ εὐθύνας πάσης εἰς τὰ τῶν δικα-
στηρίων ἐκθέσμου καὶ ἀνοικείου ἐπεμ-
βάσεως. Ἄλλ' ἵνα ἐν φιλελευθέρῳ
πολιτεύματι παρὰ τῶν διοικούντων
τὰς ἀρχάς, πρώτιστα δὲ καὶ μάλι-
στα τὴν ἐκτελεστικὴν ἐν δίκῃ τε καὶ
ἀμέμπτως, κατὰ Πλάτωνα, αἰ εὐθυ-
ναὶ ἀπαιτηθῶσιν, ἢ πᾶσα δὲ θάλλῃ
τε καὶ εὐδαιμονίῃ χώρα καὶ πόλις,
δέον πάντως τοὺς εὐθύνους (τ. ἔ.
τοὺς ἀπαιτοῦντας λόγους καὶ εὐθύνας
παρὰ τῶν ἀρχόντων) θαυμαστοὺς
πᾶσαν ἀρετὴν εἶνε. Ἐπάναγκες λοι-
πὸν ὑπάρχει ἐπὶ τῷ ἐξευθύνειν τοὺς
ἀρχοντας νὰ ἐκλέγωνται τῶν πολιτῶν
οἱ πρὸς ἀρετὴν εὐφύεστατοι καὶ βέλ-
τιστοι, οἳ οὐχὶ τὸ ἴδιον οὐδὲ τὸ τῶν
οἰκείων ἢ τῶν φίλων, ἀλλὰ τὸ κοινῆ
μέλει συμφέρον, νὰ ἀποχειροτονῶν-
ται δὲ καὶ μιᾶ φωνῇ ἀποδοκιμάζων-
ται δημοσιπῆχοι καὶ ἀρχολίπαροι δη-
μαγωγοί, οἱ μετὰ τῶν ἀρχόντων,
παντὸς νόμου καταφρονούντες, ἐν τε
τῇ διοικήσει καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ
χθῆς καὶ πρῶτην συνεκαούργουν.
Ἐὰν ὅμως ἄλλως τὰ περὶ τὰς εὐ-
θύνας τῶν ἀρχόντων γίνηται, ἐὰν
δηλονότι εὐθυνοὶ τῶν ἀρχόντων ἀπο-
δεικνύωνται οὐχὶ οἱ ἀριστοί, οἱ πᾶ-
σαν ἀρετὴν θαυμαστοὶ τῶν πολιτῶν,

ἀλλὰ δημεγέρται ἀναισχυντότατοι
καὶ δημοκλακεὶς ἐπιτριπτότατοι, τῶν
ἀδυνάτων ἀδύνατον εἶνε νὰ ὑφῆξωσι
λόγον καὶ δίκην τῶν πεπραγμένων οἱ
τὴν ἐκτελεστικὴν ἀρχὴν διοικούντες,
διότι παρὰ τοιούτων εὐθύνων τὴν
συγγνώμην ἐφ' οἷς ἡμαρτον ἀνθ' ὧν
αὐτοῖς γίνονται αἰτίοι ἀθεμίτων ὠφε-
λημάτων, ὥσπερ εἰκός, πάνυ βραδίως
ἀντικαταλλάσσονται, ὁ δὲ ἀποδεκνὺς
αὐτοὺς λαὸς ταχεῖαν οὕτω τοῦ πολι-
τεύματος τὴν διάλυσιν παρασκευάζει.
Πολλοὶ καιροὶ πολιτείας λύσεως εἰσὶ,
λέγει ὁ μνηθεὶς Ἀθηναῖος φιλόσοφος,
εἷς δὲ οὗτος (ὁ τῶν εὐθύνων) οὐ σμικ-
ρὸς καιρὸς τοῦ σώζεσθαι τε καὶ δια-
λυθεῖσθαι οἷχεσθαι πολιτείας. Ἄν μὲν
γὰρ οἱ τοὺς ἀρχοντας ἐξευθύνοντες
βελτίους ὦσιν ἐκείνων καὶ τοῦτ' ἐν
δίκῃ τε καὶ ἀμέμπτως ἢ πᾶσα οὕτω
θάλλῃ τε καὶ εὐδαιμονεῖ χώρα καὶ
πόλις ἐὰν δ' ἄλλως τὰ περὶ τὰς εὐ-
θύνας τῶν ἀρχόντων γίνηται, τότε
λυθείσης τῆς τὰ πάντα πολιτεύματα
ξυνεχούσης εἰς ἐν δίκῃς ταύτῃ πᾶσα
ἀρχὴ διεσπᾶσθαι χωρὶς ἑτέρα ἀπ' ἄλ-
λης καὶ οὐκ εἰς ταῦτόν ἔτι νεύουσαι
πολλὰς ἐκ μιᾶς τὴν πόλιν ποιοῦσαι
στάσεων ἐμπλήσασαι ταχὺ διώλεσαν.
Πλάτ. Νόμ. 945. Οἱ χρυσοὶ οὗτοι
λόγοι εἶνε ὄντως ἀντάξιοι τοῦ θείου
Πλάτωνος· ἀλλὰ τίνες κατὰ τὸ πλεῖ-
στον οἱ ἐπὶ τῷ ἐξευθύνειν τοὺς ἀρχον-
τας νῦν αἰρούμενοι; Ὑπὸ πάντων
ὁμολογεῖται ὅτι, ὡς μὴ ὠφελεν, εὐ-
θύνους τῶν ἀρχόντων κατὰ τὸ πλεῖ-
στον ἀποδείκνυσι διὰ τῆς ψήφου ὁ
ἐλληνικὸς λαὸς οὐχὶ τοὺς κατὰ Πλά-
τωνα πᾶσαν ἀρετὴν θαυμαστοὺς,
ἀλλ', ἵνα κατ' Εὐριπίδην εἴπωμεν,
τοὺς ταπεινοὺς, τοὺς πάσης δεξιᾶς
προσηγγιγάνοντας, τοὺς θύρας ἔχον-
τας ἀποκλειστοὺς τῷ θέλοντι δημο-
τῶν, τοὺς διδόντας πρόσορησον (τ. ἔ.
τοὺς χαιρετίζοντας) ἐξῆς πᾶσι, κ' εἰ
μὴ τις θέλοι, τοὺς δημοσιπῆχους καὶ
ἀρχολίπαρους δημαγωγούς. Ἐὰν ὁ
ἐλληνικὸς λαὸς μὴ συνέλθῃ εἰς ἐαυ-
τόν, ἐὰν μὴ παύσῃται τοιούτους τῶν
ἀρχόντων εὐθύνους ἀποδεικνύς, θᾶπ-
τον ἢ βράδιον θὰ ἐπιγῶ τὴν ἀλήθειαν
τῶν παρατεθέντων λόγων τοῦ μεγάλου
φιλοσόφου ἐὰν ἄλλως τὰ περὶ
τὰς εὐθύνας τῶν ἀρχόντων γίνηται,
τότε λυθείσης τῆς τὰ πάντα πολιτεύ-
ματα ξυνεχούσης εἰς ἐν δίκῃς ταύτῃ
πᾶσα ἀρχὴ διεσπᾶσθαι χωρὶς ἑτέρα
ἀπ' ἄλλης, καὶ οὐκ εἰς ταῦτόν ἔτι
νεύουσαι, πολλὰς ἐκ μιᾶς τὴν πόλιν
ποιοῦσαι, στάσεων ἐμπλήσασαι ταχὺ
διώλεσαν....

Μ. Γ. Λιθαδᾶς

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῆ 11 Μαρτίου

Ὁ περίφημος Giuseppe Zanar-
delli, ἀναπτύσσων πρὸ τῆς Ἰταλικῆς
Βουλῆς τὰς σκέψεις του ἀπὸ τῶν ὀ-
ποιῶν ὠρμηθῆναι εἰς τὴν σύνταξιν, πλὴν
τῶν ἄλλων νομοσχεδίων, καὶ τοῦ
περὶ μονομελῶν δικαστηρίων, προέβη
μεταξὺ τῶν ἄλλων πλέον ἢ πειστι-
κῶν καὶ ἐκτάκτως πρακτικῶν ἐπιχει-
ρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐξῆς παρατήρη-
σιν: Συνέκρινεν, εἶπε, τοὺς ἐν Ἰτα-
λία δικηγόρους πρὸς τοὺς δικαστὰς
καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως ταύτης ἐπί-
σθη ὅτι ἡ ὑπεροχὴ τῶν πρώτων εἰς
πνεῦμα, εἰς ἐπιστήμην, εἰς μόρφωσιν,
εἶνε ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς καὶ
ὡς κατακλειδὰ τῆς παρατηρήσεώς
του ταύτης ὑπέβαλε τὸ ἐρώτημα:
Τίς ὁ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποῦ ἡ μάζα
τῶν δικηγόρων ἐν τῷ συνόλω των
εἶνε ἀνωτέρα τῆς δικαστικῆς; Ἡ ἀ-
μοιβή ἢ ὑλικὴ ἱκανοποίησις ἢ ἐν-
θάρρυνσις ἦν πᾶς ἐπαγγελματίας,
συνεπῶς δὲ καὶ ὁ δικηγόρος ἢ ὁ δικα-
στής, αἰσθάνεται ὅταν διὰ τοῦ ἐπαγ-
γέλματος του καθίσταται χρηματι-
κῶς ἀνεξάρτητος. Ἡ κοινωνία, ἡ ἐν
ἀμειωτέρα μετὰ τῶν δικηγόρων δια-
τελοῦσα συναφεία, ἡ ἀπ' εὐθείας
λαμβάνουσα τὴν ἀνάγκην τούτων καὶ
ἐκ τῆς δεξιότητος αὐτῶν ἐξαρτῶσα
τὰ ἴδια αὐτῆς συμφέροντα, γνωρίζει
νὰ ἐκλέγῃ καὶ νὰ ἱκανοποιῇ, οὕτω δὲ
μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον διέπλασσε
καὶ διαπλάττει δικηγόρους, πρὸ τοῦ
ἀναστήματος τῶν ὁποῦ οἱ δικασταὶ
κατήντησαν νάνοι. Ποῖον ἄρα τὸ πρα-
κτέον ὅπως ἐπέλθῃ ἡ ἀπαραίτητος με-
ταξὺ τῶν δύο τούτων σωμάτων ἰσορ-
ροπία καὶ οἱ ἐπιλεκτοὶ τῆς νομικῆς
ἐπιστήμης, οἱ κατακλύζοντες τὰς
δικηγορικὰς τῶν δικαστῶν αἰθουσῶν
ἔδρας, μεταβληθῶσιν εἰς ἐθελοντὰς
τῆς Θέμιδος; Νὰ κατέλθῃ εἰς ἀμιλ-
λαν χρηματικῆς ἀμοιβῆς ἢ ποιλτεία,
ἀνταγωνιζομένη ἐν τούτῳ τὴν κοινω-
νίαν. Νὰ σαγηνεύσῃ διὰ τοῦ χρήμα-
τος τὰς κορυφὰς τῆς ἐπιστήμης, νὰ
ἀποσπάσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τοὺς δια-
κρινομένους ἐν τῇ δικηγορίᾳ, νὰ θερ-
μάνῃ διὰ τῆς ὑλικῆς ἱκανοποιήσεως
τοὺς ἱκανοὺς τυχόν ἐκ τῶν δικαστῶν,
οὓς αἱ βιωτικαὶ ἀνάγκαι καὶ ὁ περὶ
ὑπάρξεως ἀγὼν μαραίνουσι. Τοιαῦται
αἱ κοιναὶ βεβαίως, μεγάλαὶ ὅμως ἀ-
λήθειαι, τὰς ὁποίας πρὸ τριετίας πε-
ρίπου διελάλησεν ἀπὸ τοῦ βήματος
τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς ὁ διάσημος
τῆς Ἰταλίας πολιτευτῆς Zanardelli,
ὁ δὲ αὐτῶν καταλήξας εἰς τὸ συμπέ-
ρασμα, ὅτι πᾶσα πολιτεία, ἀδυνα-
τοῦσα νὰ συντηρήσῃ πλουσιοπαρόχως
στρατιὰν δικαστῶν τοιαύτην οἴαν τὸ
σύστημα τῶν πολυμελῶν δικαστη-
ρίων ἀπαιτεῖ, ὑπέχει τὴν ὑποχρέωσιν
νὰ διαλύσῃ τὸ πολυάριθμον τοῦτο
στράτευμά της, νὰ μειώσῃ τὸν ἀριθ-
μὸν αὐτοῦ κατὰ τὰ δύο τρίτα ἢ τὰ

τρία τέταρτα και να επαρκέση ούτως εν τῷ ανταγωνισμῷ τοῦ χρήματος, καταβάλλουσα τὸ αὐτὸ ποσὸν εἰς τοὺς ὀλίγους ἐπιλέκτους, ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον καταβάλλει πρὸς τοὺς πολλοὺς μετρίους. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ βάσις τοῦ συστήματος τῶν μονομελῶν δικαστηρίων τοῦ Ἰταλοῦ μεταρρυθμιστοῦ, ἥς τὸ κεντρικώτερον σημεῖον εἶνε ἡ ἀρχή, ὅτι ἐν πάσῃ ἐπιστήμῃ, συνεπῶς δὲ καὶ ἐν τῇ τοῦ δικαστοῦ, ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἀρτιότης οὐδέποτε ὀφείλεται εἰς τὸ ἄθροισμα ἢ τὴν συνεργασίαν πλειόνων μετριοτήτων, τοιούτων οἶαι τὴν σήμερον συνεργάζονται κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἐν τῷ πρώτῳ τῆς δικαιοδοσίας βαθμῷ. Ἰσοστηρίζων δὲ ὁ αὐτὸς Zanardelli τὴν γνώμην ὅτι ἐν τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ πρώτου τούτου βαθμοῦ καὶ ἐν τῇ ἔτι κατωτέρα τῶν εἰρηνοδικῶν οἱ ἀριστεῖς τοῦ δικαστικοῦ κλάδου ἐπιβάλλεται ν' ἀπονέμωσι τὸ δίκαιον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ σήμερον κρατοῦν σύστημα, καθ' ὃ ἡ μέριμνα τῆς πολιτείας περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ ἐντείνεται ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων, παρετήρησε προσφεύσασα, ὅτι τὸ δξύμωρον τοῦτο σχῆμα μόνον ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ἐφαρμόζεται, διότι οὐδεὶς ἀσθενὴς καταφεύγει ἐν τῷ πρώτῳ τῆς νόσου σταδίου εἰς μετριοτήτας τῆς ἱατρικῆς, ἐπιφυλασσόμενος, οἷονεὶ δι' ἐφέσεως, νὰ ἀναζητήσῃ τὴν ἐξοχότητα, οὐδὲ ὁ ἐπιθυμῶν ν' ἀνεγείρῃ οἰκοδομὴν ἐκλέγει ἐν ἀρχῇ ἀμόρφωτον ἀρχιτέκτονα ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν νὰ διορθώσῃ τὰ σφάλματα τούτου διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τελειότερον.

Αἱ ἀλήθειαι αὗται ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα; Τὸ προσωπικὸν τῶν Εἰρηνοδικείων μας καὶ οἱ σύλλογοι τῶν Πρωτοδικείων ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἐπιστήμονας οἷους ἐφαντάσθη ὁ Zanardelli; Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα παρέχουν οἱ μόλις τὰς ἑκατὸν δραχμὰς ὑπερβαίνοντες μισθοὶ τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τὰς διακοσίας τῶν Πρωτοδικῶν.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην συνήλθον ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἱκανὰ μέλη τοῦ ἀρτισυστάτου συλλόγου ἄτινα προέβησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τριῶν νέων συμβούλων, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν μὴ ἀποδεχθέντων τὸ ἀξίωμα τοῦτο κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι παρεκάμφθη ὁ σπουδαιότερος σκόπελος, ἀφοῦ συνεπληρώθη ἡδη τὸ συμβούλιον, ὅπερ, συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικόν, συνέρχεται ἐντὸς ὀλίγου πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ
ΥΦΗΓΗΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ

ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΥΝΤΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον φύλλον).
Οἱ τοιοῦτοι κκοῦργοι ἔνεκεν τῆς ἰδιαιότητος αὐτῶν διανοητικῆς καταστάσεως συσπειροῦνται καὶ σχηματίζουσι συμμορίας καὶ ἐταιρείας, αἵτινες ὡς ἐκ τῆς διοργανώσεως αὐτῶν ὑπενθυμίζουσι τὰς ἀρχαίους κοινότητας. Ἐκλέγουσι ἀρχηγόν, ὅστις ἀρχει ὅλως δικτατορικῶς οἱ δὲ διέποντες αὐτοὺς νόμοι, εἶνε δραστικῶσι. Ἐπὶ πλείον μεταχειρίζονται ἰδίαις διαλέκτους αἵτινες ὡς ἐκ τῶν μεταφορῶν καὶ ἄλλων χαρακτηρισμῶν ὁμοιάζουσι μεγάλως τὰς τῶν ἀγρίων. Μεταξὺ τῶν τοιούτων ἐταιρειῶν περιώνυμοι κατέστησαν ἡ **Maffia**

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών, ὡς πειθαρχικὸν συμβούλιον, εἰσῆχθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν προτάσεις περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας τοῦ τέως Πρωτοδικείου ἐν Ἀθήναις κ. Ἄνδρ. Γαρουφαλῆ, τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν κ. Χρ. Φαρσῆ, τοῦ τέως Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν κ. Α. Ἀντωνιάδου καὶ τοῦ Πρωτοδικείου κ. Ν. Β. Παπαδόπουλου.

Ἄν αἱ πληροφορίες ἡμῶν εἶνε ἀσφαλεῖς, περὶ οὗ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ἐν σχέσει πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα κ. Α. Ἀντωνιάδην, ἡ πρότασις τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν ἀφορᾷ τὴν διαχείρισιν κοσμημάτων τινῶν ἅτινα εἶχον παρακατατεθῆ ἢ κατασχεθῆ καθ' ἡν ἐποχὴν ἦτο Εἰσαγγελεὺς ἐν Ἀθήναις, ζητεῖται δὲ ἡ ἐπιβολὴ πεντηκονταδράχμου προστίμου ἕνεκα τῆς παρατηρηθείσης ἀταξίας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ. Α. Γαρουφαλῆν, ἡ εἰσαχθεῖσα πρότασις εἶνε ἀσχετος πρὸς τὰς πράξεις περὶ ὧν, ὡς γνωστὸν, ἠσχολήθημεν εἰς προηγούμενα φύλλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων πράξεις ἐξήκολουθεῖ εἰσέτι ἡ ἀνάκρισις, μὴ ἐξενληθέντος τοῦ καταλόγου τῶν μαρτύρων.

Ἡ πειθαρχικὴ τιμωρία τοῦ κ. Χρ. Φαρσῆ ζητεῖται, διότι, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Εἰσαγγελέως, ὁ κ. Χρ. Φαρσῆς, ὡς πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου ἐξεφώνησε μίαν καὶ μόνην ὑπόθεσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἐπέτρεψε τὴν δόσιν τοῦ ὄρκου, μετὰ τοῦτο δὲ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἐνῶ, κατὰ τὴν πρότασιν, ὄφειλεν ἢ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν συζήτησιν οὐδεμιᾶς ὑποθέσεως ἢ νὰ προβῆ εἰς πλήρη συνεδρίασιν.

Τέλος τὸ ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Πρωτοδικὴν κ. Ν. Β. Παπαδόπουλον παράπτωμα εἶνε ὅτι δὲν προσήλθεν ἐγκαίρως εἰς τὴν ἔδραν του.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Πληροφοροῦμεθα ὅτι συνετάχθη ἀναφορὰ φέρουσα τὰς ὑπογραφὰς πλείστον δικηγόρων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ἀπευθυνομένη δὲ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ μετὰ τὰ μελανώτερα χρώματα ἐξείκονίζεται ἡ κατάστασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπὸ ἐποψιν καθαριότητος καὶ ἐπαρκείας, ὑποδεικνύεται δὲ ὅτι ἀποβαίνει σχεδὸν ἀδύνατος ἡ ἐργασία τῆς ὑποβολῆς τῶν προτάσεων καὶ τῆς ἀντικρούσεως, καθότι οὔτε δωμάτιόν τι τοῦ Πρωτοδικείου εἶνε διατεθειμένον χάριν τῶν δικηγόρων καὶ τῆς σοβαρωτάτης ταύτης ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν ἐργασίας, οὔτε τράπεζα τις ἢ καὶ καθίσματα ἂν

τῆς Σικελίας καὶ ἡ Camorra τῆς Νεαπόλεως, αἵτινες κατορθώνουσι νὰ στέλωσι καὶ ἀντιπροσώπους εἰς τὸ Ἰταλικὸν κοινοβούλιον.

Εἶνε λοιπὸν φανερὸν ὅτι ἐκ τῶν φρενικῶν καὶ ψυχικῶν στιγμάτων δύναται τις νὰ διακρίνῃ ἀσφαλῶς τὸν ἐκ γενετῆς κκοῦργον. Ὁ Lombroso μάλιστα χωρεῖ ἔτι παραϊτέω καὶ πιστεύει ὅτι εἰς ὠρισμέναις κατηγορίαις ἠθικῶν διαστροφῶν ἀντιστοιχοῦσι ὠρισμένα στίγματα. Το τοιοῦτον ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράτολμον δὲν στερεῖται ὅμως ποιᾶς τινὸς πραγματικῆς βάσεως.

Ἡ διάγνωσις τοῦ ἐκ γενετῆς κκοῦργου δὲν εἶνε πάντοτε εὐχερής, καθόσον τὰ ὅρια τὰ χωρίζοντα τὸν Παθολογικὸν ἀπὸ τοῦ φρενοβλαβῆ κκοῦργον ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπολογικοῦ ἢ ἐκ γενετῆς κκοῦργου καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ κατὰ συγ-

ὑπάρχουσιν, ἀφοῦ πάντα ταῦτα εἶνε κατελιγμένα ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Πρωτοδικείου.

Τὸ φαινόμενον ὅτι οἱ δικηγόροι ἤρξαντο, ἔστω καὶ τόσον ἀργά, ἐνεργούντες πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς των, ἵνα μὴ εἴπωμεν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ των, εἶνε ἀρκετὰ παρήγορον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.—Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ πτωχεύσεως Νόμου ἐξάγονται :

ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἡ θύρα τοῦ τιμῆματος τῶν πτωχεύσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, φιλοξενεῖ ἀπὸ τινος τὴν κάτωθι διακήρυξιν. Ἦν δημοσιεύομεν ἐπὶ λέξει. Ὀλίγας ἡμῶν παρατηρήσεις περὶ τῆς σκοπιμότητος τῶν καινοτομιῶν παραθέτομεν ἐν τῇ ἐιδικῇ στήλῃ. Ἡ διακήρυξις ἔχει ὡς ἑξῆς :

Οἱ σύνδικαι τῆς πτωχεύσεως ὀφείλουσι νὰ ἐνεργῶσι μόνον τῶν καὶ αὐτοπροσώπως πάσας τὰς ἐργασίας τῆς πτωχεύσεως καὶ νὰ μὴ ἀναθετοσιν αὐτὰς εἰς δικηγόρους, ἐκτὸς ἀποκλειστικῶς ἐκείνων, αἵτινες ἀπαιτῶσιν ἀναγκάτως ἢ ἀναποδράστως τὴν νομικὴν ἢ δικανικὴν τῶν δικηγόρων μεσολάβησιν καὶ πράξασιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἢ τῶν ἐπαληθεύσεων καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ πράξασιν καὶ ἀρωγῇ. Ὅτι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλουσι πάντες οἱ σύνδικαι νὰ διορίζουσιν ἕνα καὶ μόνον πληρεξούσιον δικηγόρον πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ πολυτελῶν δαπανῶν, βχρουνουσῶν ἐμμέσως τὴν ὁμάδα τῆς πτωχεύσεως.—Ὅτι ὁ ἐντολοδόχος τῶν συνδικῶν (δικηγόρος) ὀφείλει ν' ἀπευθῆν πρὸς πληρωμὴν τῶν τοιούτων ἐργασιῶν του καὶ δικαιωμάτων του τὸν οἰκείον πῖνακα κατὰ τῶν συνδικῶν ἐντολέων του, οὔτοι δὲ ἐὰν καὶ καθόσον ἐνέτειλαν, προκατέβηλον ἢ ἐδαπάνησαν, θὰ ἔχουσιν ἀναγωγὴν πληρωμῆς τῶν τοιούτων πληρωμῶν ἐκ τῆς περιουσίας τῆς πτωχεύσεως μετὰ προηγούμενην γνώμην τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς πτωχεύσεως καὶ νόμιμον ἐκκαθάρσιν.

Οἱ εἰσηγηταὶ δικασταὶ ὀφείλουσι κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ περὶ πτωχεύσεως Νόμου νὰ ἐποπτεύουσιν ἀδικαίπτως περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων καὶ **προβαίνουσιν** εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν ποινῶν καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀμελούντων ἢ κατακρατούμενων χρημάτων τῆς πτωχεύσεως συνδικῶν ἢ ἄλλως πως μὴ φειδομένων **τοῦτο** ἢ καὶ ἀπλῶς προβαίνοντων ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ εἰσηγητοῦ ἢ ἄνευ ἐντελῶς δεδικοιολογημένης ἀνάγκης εἰς πολυτέλειαν δικηγορικῆς βοήθειαις ἢ ἐνεργείαις.

Οἱ εἰσηγηταὶ παρακαλοῦνται ἐπίσης νὰ ζητῶσι τοῦλάχιστον κατὰ μῆνα πρόσχειρον λογοδοσίαν τῆς χρήσεως τοῦ χρόνου, τοῦ χρήματος καὶ τῶν ἐργασιῶν ἐκάστης πτωχεύσεως ἀπὸ τοὺς συνδικούς καὶ δι' ὑποβολῆς αὐτῶν παρὰ τούτων ὑπομνημάτων ὅπως ἡ ἐποπτεία καὶ ὁ ἔλεγχος ἐστὶν ἀμεσος καὶ συνεχῆς ἐφ' ἐκάστης πτωχεύσεως. Παρακαλοῦνται ἐπίσης οἱ εἰσηγηταὶ, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρ. 463 Ἐμπρ. Νόμου, ἵνα

ὑποβάλλωσι πρότασιν πρὸς τὸ δικαστήριον περὶ ἐλαττώσεως τῶν συνδικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
I. Βελιμιζῆς

Αἰ στήλαι τῆς «Δικαιοσύνης»
εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὐρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μετὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Μίξ ἐκ τῶν ὄχι ὀλίγων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνεπιδέκτου ἀμφισβητήσεως γεγονότος ὅτι οἱ δικηγόροι, οἱ ἐν Ἀθήναις τοῦλάχιστον, δια-

Ἐπὶ τοῦ γόνατος κρίνονται ἴσως ὡς ἐπιστήμονες, ἢ ὡς

πολιτῆαι ἢ ὡς ἐπαγγελματίαι, στεροῦνται ὅμως καὶ ἔχουσι ἀκόμη ἐπαγγελματικὸν ἀπομισμοῦ καὶ ἐγωισμοῦ εἶνε καὶ ἡ κατὰστασις ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀνέχονται νὰ διεξάγῃται ἡ ἐργασία τῆς ὑποβολῆς τῶν προτάσεων καὶ τῆς ἀντικρούσεως ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ. ὑπὸ στρώματα κοινοῦτοῦ ἀσυλληπτοῦ πάχους, ἐντὸς δωμάτιον πρὸς χαρακτηρισμὸν τῶν ὁποίων ἡ λέξις τρώγλη δὲν ὑποθέτομεν ὅτι εἶνε ἡ ἀκούωντος ἐκφραστικῆ, δικηγωνίζοντες ἀλλήλους ἐν τῷ μέσῳ φωνασκίῶν ποικίλων, ἐκλιπκροῦντες ἀύχρημα γωνίαν τινὰ τῆς τραπεζῆς ἐν τῇ ὑπερήφανος εἶνε ἐγκαθηιδρουμενος ὁ γραφίσκος, στεροῦμενοι καθήκοντος, δικηγωνιζόμενοι καὶ διαπληκτιζόμενοι, ἄνευ ὑπερβολῆς, πρὸς ἀπόκτησιν σταγόνων τινῶν μελάνης, ἀναπτύσσουσι τὸ νομικὸν καὶ τὸ πραγματικὸν τῆς διαφορῆς ἢν ἐκλήθησαν νὰ υπερασπίσων, ὑπόχρεοι ἐν τούτῳ καὶ διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου νὰ μὴ λησμονήσων καὶ θεωρίας περὶ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ θεσμοῦ νὰ παραθέσων. Καὶ τὸ ἐπιτυγχάνουν ἐπὶ ἔτη τῶρα ἀμέτρητα, ἀξιοζήλευτοι πράγματι ἐν τῇ ὑπομονῇ των, μακάριοι ἐν τῇ ὑποτιμῇ τῆς ἀτομικότητος των ἡτίς ἂν δὲν ὑφίσταται ἄλλο τι πάντως συντρίβεται. Τὸ ἔτι δὲ παραθαζότερον, ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαιραν αὐτὴν τῆς δικηγορίας καὶ τὰ στρώματα ταῦτα τοῦ κοινοῦτοῦ ἐκπηγάζουν οἱ ἐκάστοτε ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ οἱ περισσύτεροι τῶν βουλευτῶν.

Δὲν διατεινόμεθα ὅτι ἡ μελέτη τοῦ φιλοπόνου ἐπιστήμονος κ. **Αθ. Μαυρογιάννη**, τῆς ὁποίας τὸ δεύτερον μέ-

ρος δημοσιεύομεν σήμερον, ἀνοίγει νέους ορίζοντας εἰς τὴν ψυχολογίαν τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν νέαν ἐν γένει ποινικὴν ἐπιστήμην. Διὰ τὴν Ἑλλάδα ὅμως ἀποτελεῖ ἐν μέγῃ, ἂν μὴ τὸ πρῶτον βῆμα, προσεγγίσεως πρὸς τὴν ἀλλαχοῦ τελουμένην πρόοδον, ἥτις ἀρδῆν ἀνέτρεψε τὸ σύστημα ὑπερ μέτῃ τῆς σπαργῆς ἐξῆκολουθεῖ νὰ μᾶς διέστη. Ἐκ τοῦ προχείρου καὶ τροχάδην διεκπεραιούμενης τὰς ποινικῆς ὑποθέσεις ἐν τοῖς πλημμελειοδικείοις καὶ τυπικώτατα διεξάγοντες τὰς δίκας τῶν Κκοουργιοδικῶν, ἀγνοοῦμεν τελείως καὶ τὰς προϋποθέσεις

σι μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων. Διὸ ἡ πρόγνωσις εἶνε ὅλως ἀπιστία.
Οἱ τοιοῦτοι ἐκ γενετῆς κκοῦργοι εἶνε σχετικῶς ὀλίγοι ἐν Ἑλλάδι, ὅπου τοῦναντίον πολυπληθέστατοι τυγχάνουσι οἱ κκοῦργοι κατὰ συγκυρίαν. Ἡ ἐκλιψις τῶν ἠθῶν, ἡ ἀκατανόητος ἀνοχὴ τῆς κοινωνίας διὰ τινὰ ἐγκλήματα, ἰδιάζοντα τοπικὰ ἔθιμα, ἢ πενία, ἢ πλημμελῆς λειτουργία τῆς δικαιοσύνης συντελοῦσι μεγάλας εἰς τὸ νὰ ἐπαυξάνωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ συγκυρίαν κκοῦργων, ἐνῶ τούναντίον, ἡ σχετικῶς περιορισμένη χρῆσις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἢ ἐλαχίστη διάδοσις τῆς συφιλίδος, τοῦλάχιστον παρὰ τοῖς ἀγροτικοῖς πληθυσμοῖς, περιορίζουσιν ὀπωσοῦν τὴν γένεσιν τοῦ φύσει κκοῦργου.
Μεταξὺ τῶν γενεσιουργῶν αἰτίων τοῦ ἐκ γενετῆς κκοῦργου ἐν Ἑλλάδι, θὰ

κυρίαν κκοῦργου, δὲν εἶνε πάντοτε σαφῶς καθωρισμένα. Ἀπὸ τῆς μιᾶς τάξεως εἰς τὴν ἑτέραν μεταβαίνει τις ὅλως ἀνεπαίσθητος, διερχόμενος δι' ἀπείρων διαμέσων μορφῶν διὰ τοῦτο πρὸς ἀσφαλῆ διάγνωσιν αὐτοῦ ἀπαιτοῦνται φυσικῶ τῷ λόγῳ γνώσεις ἱατροῦ, εἰδικῶς ἀσχολουμένου εἰς ἐγκληματολογικὰς μελέτας. Ποῖον ἔσεται τὸ μέλλον τῶν ἐκ γενετῆς κκοῦργων; Ἐξ ὅσον προηγούμενος ἐξεθέσαμεν καταφαίνεται, ὅτι ὁ τοιοῦτος κκοῦργος θέλει ρέπει μοιραίως πρὸς τὸ ἐγκλημα. Ἐξερχόμενος τῶν φυλακῶν θέλει ὑποπέσει καθ' ὑποτροπὴν εἰς νέα ἐγκλήματα. Οὐχὶ σπανίως ὅμως οἱ τοῦ εἶδους τούτου κκοῦργοι καταλήγουσι καὶ εἰς φρενοβλάθειαν, ἐν πάσῃ ὅλως περιθώσεως καὶ ἠθικοποιήσεως, οὕτως ὥστε ἀκινδύνως νὰ δύνανται νὰ ἐπικοινωνήσω-

υπό τας όποιας τελείται το έγκλημα εν Ελλάδι και τας άφορμας τούτου και τας συνεπείας των ποινών, άσυνειδήτως και άνευ σκοπού τινός παραδίδοντες τούς παραβάτας του ποινικού νόμου από των χειρών της ανακρισεως και των δικαστηρίων εις τας διαφορικές εκείνας άσπιν κατ' εύφημισμόν άποκαλιζόμενα φυλακάς. Υπό τούτους όρους, ίερονικήρυκας τούτους της νέας έπιστήμης οίος ο κ. Α. Μαυρογιάννης δεν διατάζομεν να όνομάσωμεν κοινωνικούς εργάτας εκ των χρησιμωτέρων.

Από της σήμεραν ή Δικαιοσύνη των Αθηνών και του Κράτους εν γένει εισέρχεται και πάλιν εις τον άστυρισμόν της άρχιας. Ο Μικραθώ- **Ανάπαυσις** νιος όν τή δικαστήρια από τής δευτέρας μετά την Τεσσαρακοστήν εβδομάδος μέχρι της σήμεραν επεχείρησαν, ήτο λίαν φυσικόν να έχη ως άποτέλεσμα τον κάματον, διάδοχος φυσικός του όποιου είνε ή άνάγκη, τούτου μάλλον, καθόσον επίκεινται μετ' όλίγον αι έκλογαί και μετ' αύτάς αι έρωταί των άγώνων και μετ' αύτάς... το θέρος!

Αν το διάγγελμα του κ. Προέδρου των εν Αθήναις Πρωτοδικών, το εξαγγελώμενον από της θύρας του γραφείου των πτωχεύσεων **Αι μεταρρυθμίσεις** περιείχεν όλιγοτέρας νομοθετικές διατάξεις και περισσύτερον πρακτικών πνεύμα, ήως να είχε σκοπιμότητά τινα. Πόσον άμικτωλόν έκάστοτε άποκαλύπτεται το πνεύμα τουτο του Πρωτοδικείου και πόσκι χρηματικά φιλοδοξία ίκανοποιούνται κατ' ακριβείαν εις βάρος του, γνωρίζομεν καλά: ένεκα τούτου δε άποκαλύπτως δυνάμεθα να είπωμεν ότι διά των μεταρρυθμίσεων άς άπεπεράθη να εισαγάγη ο κ. Πρόεδρος, όγι μόνον πρακτικήν τινα βελτίωσιν δεν είνε δυνατόν να επιτύχη, αλλά και θα καταστήση δυσχερή την κίνησιν των εργασιών των πτωχεύσεων, αν ύποτεθή ότι είνε δεκτική έφαρμογή αι εισαγόμενα καινοτομίαι. Το μέρος ιδίως των μεταρρυθμίσεων διά του όποιου οι σύνδικοι διατάσσονται να διεξάγωσιν αυτοπροσώπως τας εργασίας της πτωχεύσεως ή να άντιπροσωπεύονται από ένα και μόνον δικηγόρον, και τούτο μόνον εις όσας περιπτώσεις δεν είνε εις θέσιν αυτοί να ένεργήσουν, και το άτυχέστερον είνε και άποτελεσι πολυμενών, ούτινες, πρὸς έπιμετρον, ύποχρεούνται διά των δικαγών του κ. Προέδρου ν' άπειθύνονται πρὸς ίκανοποίησιν των δικαιωμάτων των άτομικῶς κατὰ των συνδίκων, ούτινες πάλιν σύνδικοι θα στρέφονται δι' άνάγκη κατὰ της περιουσίας της πτωχεύσεως, παραγομένου ούτως ενός διαλλήλου από το όποιον ή όμάς των πιστωτών είνε έκείνη από το βυλλαντι αυταί αι άναγκηγαί. Κατὰ πόσον εν τέλει τὰ υπό του κ. Προέδρου ύποδεικνυόμενα μέτρα εξάγονται άμέσως ή έμμέσως εκ του νόμου, είνε ζήτημα ύπερ ή πέρα του παρελθόντος έχει λύσει από πολλού.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΝ

Επεισόδιον, άξιον αναγραφής έθεωρήθη υπό του καθημερινού τύπου, γεγονός τι λαβόν χώραν κατὰ την συνεδρίασιν της παρελθούσης Παρασκευής του Κακούργιοδικείου Αθηνών. Επρόκειτο περ, κατηγόρησι δὲ της ύπερανασίσεως, πλὴν των κυρίων ζητημάτων, έτέθη ως ιδιαίτερον και ζήτημα τραυμάτων άπρομελετήτων. Οί ένορκοι, άποφανθέντες άρνητικῶς επί του κυρίου ζητήματος της άνομιείας άνασίσεως, έδέχθησαν τὸν ιδιαίτερον των άπρομελετήτων τραυμάτων εκ των όποιων ή νέσος και ή πρὸς εργασία άνικανότης δεν διήρκεσε πλέον των τριάκοντα ήμερών συν τῇ έλαφροντική περιστάσει των χαλαπῶν ένειδησμών. Επί τῆς βάσει των τούτων άποφάσεων τὸ δικαστήριον των συνέδρων επέβαλε τὸν άνώτατον όρον της ποινῆς, ήτοι φυλάκισιν δέκα τεσσαράων ήμερών.

Η άπαγγελία όμως της άποφάσεως ταύτης έφάνη έκπληξασα τινὰς των κ. κ. ένόρκων, ούτινες έδειχθησαν δυσφοροῦντες και παρέχοντες τὸ ένδόμισον ότι άλλη θα ήτο ή έτυμηγορία των εάν διατέλουεν εν γνώσει ότι ή ποινή θα ήτο τούση μικρά. Αν τὸ γινῶσ τούτου σημασία τινά, έχει καθ' ήμισὸς την έχασιν, ότι τὸ δεύτερον ήδη μετά την δίκην Κωσταγερακάκη οι κ. κ. ένορκοι φαίνονται διατεθειμένοι, παρά τας άρχάς του όρκωτικού συστήματος και τας ρητάς άποφάσεις διατάξεως, να κανόνισιν τὴν έτυμηγορίαν των, ού μόνον εκ των εκ της διαδικασίας προκυπτόντων γεγονότων αλλά και εκ του μεγέθους της άναλογούσης εις ταύτα ποινῆς. Κατὰ πόσον ή τακτική αυτη συνεχίζομένη, άντιστοιχεί πρὸς τας προϋποθέσεις του όρκωτικού συστήματος, δεν είνε άνάγκη να τονίσωμεν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΑ

Πὰς ό εγκύψας εις τὴν Ιστορίαν του Δικαίου κατὰ τὸν καιρίον θα έδέχθη μετά δεδικοιολογημένης άμφιβολίας άναγινώσκων, ότι οι λαοί της έποχής εκείνης οι εν σχετικῇ πολιτισμῇ βιούντες άπέδιδον τοιαύτην προσωποικότητα εις τὰ ζωα ὡστε να εγκλωβίσιν ταύτα ενώπιον δικαστηρίου! Υπό ποιῶν άρα γε σκέψων ήγοντο; εκ παχυλής άμαθείας ή θρησκευτικού φανατισμοῦ έξικνουμένου μέχρι σημείου του ν' άποδίδωσιν ύπερφυά ίσχύν τῆς έκκλησιαστικῆς Δικαστῆς υπό τὸ κράτος εν τῷ όποιου έδει τὰ πάντα να ύποταχθῶσιν;

Ιστορικοί άκμάσαντες κατὰ τὸς φωτεινός χρόνους και μάλιστα ιστορικοί παρφημισμένοι, εν λεπτομερείᾳ αναφέρουσι τινὰς των παραδόξων τούτων δικῶν. Ο πρόεδρος de Thon εν τῇ περι σφαγῶν των Vaudois εισαγωγῇ της Ιστορίας αυτου (δημοσιευθείσης εν έτει 1550) διηγείται, ότι οι αίρετικοί οὔτοι επέτέχον τὸ άκαταδίωκτον χάρις εις τὸν Βαρθ. Σασσανέ πρώτον πρόεδρον εν τῇ Έπαρχίᾳ Κοινουβουλίᾳ, ύποκύφον εν τῇ εταρ διαμαρτυρίας των δικωμένων ύπενθυμιζόντων αυτῷ την συμπεριφοράν, ήν επέδειξαν οὔτοι ως δικηγόροι συνήγοροι των πονηκῶν τῆς Επισκοπῆς του Αουνα. Τὰ τρωκτικά ταύτα πολλαπλασιασθέντα κατὰ έτη 1522—1530 επέφερον τοιαύτην καταστροφήν εις την σποράν ὡστε ήπειλείτο

σιτοδεία. Τὰ ανθρώπινα φάρμακα κατ' οὐδεν ίσχυσαν, παρεκλήθη δ' ο Έκκλησιαστικός δικαστής (official) της Έπαρχίας σπῶς τ' άσπῆρη. Πράγματι δὲ παραστής εξελθὼν ανά τὸς άγρούς, ακολουθούτων πάντων των κατοίκων εν καταλύσει, ήρξατο έκτοξεύων φλογεροῦς κερταύς κατὰ τὴν κητρομένοι. Ποντικοί αντι να τραπῶσιν εις άτακτον φυγήν, ως ήλπίζετο, τινὲς τούτων οι τοληρότεροι έπλησίασαν πρὸς τὸν εν νευρικότητι και έκστάσει διατελοῦντα Δικαστήν, ως προσβεία των άλλων, κινούνητες σπασμοδικῶς τὸ άνω μισακοφόρον χεῖλος αυτῶν εις σχήμα μειδιάματος. Τούτο εξελήφθη ως περιφρόνησις και ο Έπίτροπος της Κυβερνήσεως παρὰ τῇ Δικαστηρίῳ άπήγγειλε κατηγόρησιν κατ' αυτῶν επί άσεβεία. Ο Δικαστής διατάξε τὴν κήτευσιν και την έμφάνισιν αυτῶν ενώπιόν του. Η προθεσμία εξέπνευσε χωρὶς να έμφανισθῶσιν και ο Έπίτροπος έπιτυχάνει την έρήμην αυτῶν καταδίκην, έπιδιώξας και την έκδοσιν της όριστικῆς άποφάσεως (τότε έχρειάζοντο πολλὰί άποφάσεις διά την τελεσίδικον του φυγοδίκου καταδίκην) διά νέας της ύποθέσεως συζήτησεως. Ο Δικαστής έσκέφθη, ότι οι κατηγορούμενοι δέον να τυχῶσιν άκροάσεως και διώρισε συνήγορον Σασσανέ. Οὔτως κατιδὼν την άδικαιότητα των παραδόξων πελατῶν του επέβαλεν αναβλητικῶς ένστάσεις όπως παρασχεθῇ τῇ ύπερασπίσει άνάλγος πρὸς παρασκευῆν χρόνος, είπων ότι καθίσταται δύσκολος ή είδοποίησις των πονηκῶν δυντὸν διοσπαρμένον εις μεγίστην έκτασιν ανά τὰ διάφορα χωρία της Έπαρχίας. Έπέτυχε δὲ νῆαν προθεσμίαν πρὸς κήτευσιν αυτῶν δημοσιευομένην διά κήτους εις έκδοσιν ενόρκων.

Μετὰ παράδον εις μάτην και της νέας ταύτης διορίας, εισήχθη ή ύπόθεσις πρὸς συζήτησιν ήτιολόγησε δε την άπουσίαν των πελατῶν του, είπων ότι αυτη προήλθε λόγω της άπεράντου έκτάσεως δυο διαιτώνται οι πελάται του και της δυσκολίας του ταξειδίου αυτῶν και των κινδύνων, εις οὐς εξετίθεντο εκ μέρους των θανασίμων αυτῶν έχθρῶν των γαλῶν αίτινες παρεφύλαττον παρακλώσουσι την διάβασιν των, κατέληξε δ' αντικῶν τὸ έπιχειρηματά του και εκ πολιτικῶν λόγων, ως εξής: «Υπάρχει πλέον άδικον των γενικῶν προγραφῶν, αίτινες καταδικάζουσιν εις θάνατον τὰς οικογενείας και έπιρρίπτουσιν την εϋθύνην των εγκλημάτων των πονηκῶν εν τῷ άνθῶν τέκνον, των προγραφῶν αίτινες άδικαιῶς άπαγγέλλουσιν εξόντωνσιν και έκείνων, οι όποιοί λόγω του μικροῦ της ηλικίας ή γήρατος είνε άνίκανοι εις διάπραξιν άνομιήματος; κλπ. κλπ.» Δὲν γνωρίζομεν τίνα άποφάσει εξέτασε ο Δικαστής. Ο de Thon άρκεται να παρατηρήσῃ, ότι εκ της δίκης ταύτης όφειλε την φήμην του ο δικηγόρος Σασσανέ, όστις μετ' οὔ πολὺν καταλάμβανε διαπρεπέη ήσει μεταξῶν τῶν Αρχόντων, προσθέτει δ' ότι εν τῇ έκτασιν των αίρετικῶν διωγμῶς, εις των συνηγόρων αυτῶν ήρώτησε τὸν Σασσανέ διατι ο άπηνῆς κατὰ των άτυχῶν ύπάρξεων πόλεμος παρ' αυτου, όφειλοντος την ύψωσιν του εις ύπεράσπισιν βλαβερῶν ζῶων; Την άπάντησιν επί της έρωτήσεως δεν γνωρίζομεν διά λέξεως, την καθορώμεν όμως έναργῶς ενόικῆν όπότε ο Σασσανέ προήχθη ις πρώτον πρόεδρον.

Αλλά και υπό έτέρου συγγραφέως ενίσχυται ή άξιολογία του de Thon. Ο Νικολ. Σωριέ έναγράφει (Histoire générale du Dauphiné tom. II σελ. 712) τὰ εξής: «Τὸ έτος τούτο — έννοιεί

τὸ 1584 — ύπῆρξεν άξισημείωτον διά τας συνεχείς βροχάς... και τὰ ένσκήφαντα σμήνη καμήτων... αι άνταί καταστροφαι παρατηρήθησαν και εν έτει 1585, εκ του πολλαπλασιασμοῦ των έντόμων τούτων. Οί τοίχοι, τὰ παράθυρα, αι στέγαι των οικιῶν έκκαλύφθησαν, ιδία δ' εν τῇ πόλει τὸ ειδεχθές θέαμα ύπεμίμων πληγῶν έμφάνισιν των καμήτων, εις άς διώρισε την έμφάνισιν των άκρίων εν κλητευσιν και προσαγωγῆν ενώπιόν του των καμήτων, εις άς διώρισε και ύπερασπιστήν. Η δίκη διεξήχθη πανηγυρικῶς και δι' άποφάσεως τας καταδικασε να έκδοσῶσιν την Έπαρχίαν, αλλά δεν ύπήκουσαν.

Η άνθρωπινή δικαιοσύνη δεν επεκτείνει την έπιβολήν της επί της δικαιοσύνης του θεοῦ. Απέφυγε τὸν πόλεμον κατὰ των έντόμων διά της άπείας και του άφορισμοῦ.

Εν τούτοις δύο νομοδιδάσκαλοι και ισάριθμοι θεολόγοι συσσεφθέντες μετέβαλον τὰ αίσθήματα του μεγάλου τοποτηρητοῦ, συστήσαντες αυτῷ ως καταδικαικτικά μέσα τὸν έξορκισμόν, τὰς προσευχάς, τὸς άγιασμούς. Η ζωή των έντόμων ήτο βραχεία και ή διά των εϋσεβῶν τούτων μέσων καταδίωξις δεν διήρκεσε ή μήνας μόνον ως εκ θαύματος δ' έξωλοθρεύθησαν.»

Αλλά και έτεροι διηγήσεις αναμφισθητήτου κύρους διαλύουν πάσαν άμφιβολίαν άναξιολογίτου.

1) Αντιπρόσωπος του Ποντίφικου διηγείται, ότι μεταβαίνων εις Châlons (τούτο ύπολογίζεται ως συμβῆναι περί τὰ μέσα του 16ου αιώνος) να ύποβάλῃ τὰ μέση του εις τὸν βασιλέα ειδεν έκπληκτος κρεμάμενον επί άγρόνης καταδίκου άτυχῆ γοῖρον καταδικασθέντα ως φονέα παιδίου (Id. quest. 238 εκδ. 1667).

2) Κατεδίσθησαν κατὰ τὸ έτος 1565 εις τὸν διά πυράς θάνατον άνθρωπός τις και ή ήμίονός του, διότι συνεληφθησαν διαπράτοντες άκατανόμαστον έγκλημα (id. αυτόθι quest. 74 σελ. 83).

3) Την 22 Σεπτεμβρίου 1543 εις συνέλευσιν του δημοτικῶν συμβουλίων της πόλεως Grenoble εν τῷ μελίον του συμβουλίου άνεκοίνωσεν, ότι οι κοχλαιοι και αι κάμποι προδξένησαν μεγίστην εις την σποράν φθοράν, κατέληξε δε ζήτην: «Να παρακληθῇ ο Έξοχ. Δικαστής να εύρεσθη ή ν' άφορισθῇ τὰ ζωα ταύτα και εκδώσῃ κατ' αυτῶν έπιτίμιον να παύσωσιν αι βλάβαι και προληφθῶσιν αι προτιθέμεναι να διαπραχθῶσιν εις τὸ μέλλον.» Τὸ συμβούλιον άπέδέχθη την γνώμην (Ίδε εν Αρχειοις της πόλεως τῶν πρωτόκολλων χειρόγραφου του εν λόγω συμβουλίου φυλλ. 179).

4) Τέλος εν τῇ δημοσίᾳ Βιβλιοθήκῃ της πόλεως Grenoble υπ' αυξ. αριθμόν 6322 εϋρηται συγγραφή υπό του Gasparud Κατὰ δικηγόρου δημοτευθεσα εν Λυώνι κατὰ τὸ έτος 1668 εν ή και κεφάλαια υπό τὸς εξής τίτλους: «περὶ των κατὰ των ζῶων δικῶν», «περὶ εγκλωπῶν των κατοίκων», «περὶ ύπερασπιστῶν των κατηγορουμένων ζῶων» «συμπεράσματα Κυβερνητικῶν έπιτρόπων» «έκδοθεσαι Δικαστικά άποφάσεις κατὰ ζῶων» κτλ.

Τάδος Μπραχάλης
δικηγόρος εν Αθήναις

Φύλλα της «Δικαιοσύνης» πωλούνται εν τοις Καταστήμασι του κ. Γεωργίου Φέξη επί της Πλατείας Λουδοβίκου άπέναντι του Πρωτοδικείου.

ήδύνατό τις ήως να συγκαταλέξη την πελάγρον και την εκ του χάσις χρονίαν δηλητηρίασιν άτινα οὔ μόνον έπιφέρουσι ψυχικάς διαταραχάς επί των υπό τούτων προσβεβλημένων άτόμων, αλλά και δρωσιν έκφυλιστικῶς και των άπογόνων αυτων.

Όσον δ' άφορᾷ τὰ θεραπευτικά μέσα ή μάλλον τὰ μέσα της άμύνης τὰ όποια ή κοινωνία όφειλε να εφαρμόσῃ κατὰ των παντοειδῶν τούτων κακούργων ταύτα είνε, άλλοτε άλλα, άναλόγως της κατηγορίας εις ήν οὔτοι ύπάγονται: οὔτω είνε φανερόν ότι οι μὲν παθολογικοί κακούργοι οὐδεμίαν εϋθύνην ύπέχουν των πράξεων των: εν τούτοις τούτους δ' επιβάλλεται ή εν τοις Φρενοκομείοις νοσηλεία.

Τούναντίον οι κατὰ συγγροίαν κα-

κούργοι ύπέχουσι πλήρη εϋθύνην των πράξεων των οὔ μόνον αλλά και είνε έπιδικητικοί διορθώσεως και ήθικοποιήσεως. Διά τούς τούτους είνε δυνατόν να διατηρηθῇ τὸ νῦν εν ίσχύει σωφρονιστικῶν σύστημα, μεταρρυθμιζόμενον συμφῶνως πρὸς τὰς νέας κοινωνιολογικάς και φιλανθρωπικάς άρχάς: επί πλέον όμως διά διορθώσεως των μέσων, πλὴν της βελτιώσεως τούτέστι των όρων της ζωῆς διά της διαδόσεως της παιδείας και εν γένει διά τινων έπιβαλλομένων κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων, ή κοινωνία δύναται να περιστέλλῃ τὰ έξωτερικά αίτια τὰ ώθῶντα αυτους εις διάπραξιν εγκλημάτων.

Όσον όμως άφορᾷ τὸν εκ γενετῆς κακούργον ή ποινική νομοθεσία δεικται ριζικής μεταρρυθμίσεως, διότι επί των

τοιούτων είνε άποδεδειγμένον, ότι ή ποινή είτε πρὸς τιμωρίαν είτε πρὸς εκφοβισμόν είτε πρὸς παραδειγματισμόν, οὐδεν φέρει άγαθόν άποτέλεσμα.

Διά των θεωριῶν του εκ γενετῆς κακούργου ή ποινική νομοθεσία ύποσάπτεται εις τὰς δύο θεμελιώδεις αυτῆς άρχάς: τὸ αυτοπροαιρετον της ένεργείας και τὸν άρχήν της άναλογίας του βαθμοῦ της πονῆς πρὸς τὸ μέγεθος του εγκλήματος. Αφ' ής στιγμῆς παραδεχόμεθα ότι ένεκα της όργανικής αυτου διαπλάσεως ο τοιοῦτος μοιραίως εξωθεῖται πρὸς τὸ έγκλημα, δεν είνε βεβαίως δυνατόν να καταλογισθῇ αυτῷ ή γενομένη πράξις: εἰς άλλου άφ' ής στιγμῆς αναγνωρίζομεν διά τὸς τούτους κακούργους τὸν άδιόρθωτον αυτῶν, επιβάλλεται ή εκκαθηρῆς αυτῶν διά βίου τὸν ούλλοχιστον

μέχρις ότου αναγνωρισθῇ υπό ειδικῶν ιατροῦ ότι δύναται ακινδύνως να άπολεύσῃ τὸν έλευθέρου βίου εις καταστήματα ειδικά, διάμεσον θεσιν κατέχοντα μεταξῶν φυλακῶν και φρενοκομείων των λεγομένων (asylm) ελλήν. Διά τὸν είδος τούτου των κακούργων έχουσι προτείνει προσέτι την ίδρυσιν των εξ εγκληματιῶν άποικιῶν εν αἰς ή συμβίωσις συντελεῖται υπό όρους και νόμους όλως ιδιαιτέρους προσαρμολογούμενους εις την φύσιν των κακούργων τούτων και εν αἰς οι κατὰδικαιοί θα άπολεύσῃ μεν σχετικῶς τινός έλευθερίας θα εργαζόμεθα όμως πρὸς συντήρησιν αυτων, ενίοτε δε και τῶν άνικῶν των και άναπήρων, τὸς όποιους ή κοινωνία όφειλε να συνδράμῃ.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΩΝ

Πᾶς Δημόσιος υπάλληλος, εἰς ὃν εἶνε ἐμπειστευμένη ἡ διαχείρισις δημοσίων χρημάτων πληρωμῆς, εἰσπράξεως, πλὴν τῶν τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης οικονομικῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν προξενικῶν υπαλλήλων, ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ ἐγγύησιν. Ὁ δὲ σκοπὸς τῆς παρεχομένης ἐγγυήσεως, τῆς προσομοιάζουσης πρὸς τὴν τῶν Ῥωμαίων Satisfatio, χρησιμεύει ὡς πρόχειρον μέσον τῆς καλύψεως σφαλμάτων, εἰς ἃ πᾶς ἄνθρωπος δύναται νὰ ὑποπέσῃ.

Ἡ ἐξέτασις τῆς καθέκαστα φύσεως τῆς τοιαύτης ἐγγυήσεως καὶ τοῦ καθέκαστα θεομοῦ αὐτῆς δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅσον μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν νόμων ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐπιστροφήν τῆς τοιοῦτου εἶδους ἐγγυήσεως μετὰ τὴν παύσιν τοῦ λόγου, δι' ὃν αὕτη ἐδόθη.

Ζήτημα τὰ μάλα τὴν σήμερον ἀπαχολοῦν τοὺς Δημοσίους ὑπολόγους καὶ τὸ ὅποιον μᾶς κἀμεν νὰ βλέπωμεν καθημερινῶς σχεδὸν χήρας καὶ ὄρφανὰ δημοσίων υπολόγων κατατρυχόμενα ὑπὸ τῆς ἐσχάτης πενίας καὶ ὁμοῦ μετὰ τὴν ἀτυχίαν, ἣν εἶχον νὰ χάσουν τὸν μόνον ἴσως προστάτην τῶν νὰ ἀναβινοκατέρχωνται τὰ δημοσία γραφεῖα, νὰ ἐκλιπαροῦν καὶ νὰ τείνουν χεῖρα ἐκέτιδα πρὸς Πολιτεῖαν καὶ ἐπαίτιδα πρὸς τὴν κοινωνίαν ὅπως ἢ μὲν πρώτη εὐδοκίησῃ τέλος πάντων καὶ τοὺς ἀποδωστήτην μόνην περιουσίαν τῶν τὴν ἐνεχυρασθεῖσαν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς διαχείρισεως τοῦ πρὸ δεκαετίας ἴσως καὶ πλέον ἀποβιώσαντος προστάτου τῶν, ἢ δὲ δευτέρα ὅπως συντηρήσῃ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα πενόμενα ἔντιμα αὐτῆς μέλη.

Τὰ βιβλία τῶν δημοσίων υπολόγων συμφώνως μετὰ τὸ ἄρθρον 198 τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ τοῦ Κράτους κλείονται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παύσεως τῆς διαχείρισεως ἐκάστου Δημοσίου υπολόγου, ὅπερ μᾶς ἐνδιαφέρει ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ὑποβάλλονται οἱ λογαριασμοὶ κατὰ μῆνα καὶ ἐτησίως εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον πρὸς ἐξέλεγχιν, ὅπερ, εἴτε θεωρεῖ καλῶς γενομένην τὴν διαχείρισιν καὶ παραπέμπει τὴν περαιτέρω ἐξέλεγχιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εἴτε ἀνακαλύπτει ἐλλείψεις χρημάτων ἢ ὑλικῶν ἀντικειμένων εἰς τὸ Κράτος, τὰ ὅποια κατὰ τὰ βιβλία τῶν υπολόγων εἶδει νὰ ὑπάρχωσι παρ' αὐτοῖς καὶ προτείνει τὴν ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν τοῦ δημοσίου υπολόγου, καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐγγυήσεως κράτησιν τοῦ ἀνακαλυφθέντος ἐλλείμματος, ὅπερ διαφέρει τοῦ προσκόμματος οὗ ἢ ἀνακαλύψῃ ἀνήκει: εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Τὰ προσκόμματα ὀφείλονται εἰς τὴν ἀτακτον κατάστρωσιν τῶν λογαριασμῶν ἢ εἰς τὴν μὴ καταχώρισιν εἰσπράξεων γενομένων ἢ εἰς τὴν πληρωμὴν μὴ δεδικοιολογημένων ἐξόδων. Τὸ ἔλλειμμα εἶναι ἡ διαφορὰ πληρωμῶν ἀπὸ εἰσπράξεων ἢ ἐξαγωγῆς ἀπὸ εἰσαγωγῆς ὑλικῶν εἰς τὸ ταμεῖον. Μετὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ πεμπονται οἱ καλῶς ἔχοντες καὶ ἀπλῶς προσκόμματα τυχόν παρουσιάζοντες λογαριασμοὶ τῆς διαχείρισεως τῶν υπολόγων πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὅπερ συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων ΑΥΟΖ τοῦ 1887 ὀφείλει τὸ πολὺ ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς παραλαβῆς νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ΒΔ τοῦ 1883 περὶ καταστατικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὀφείλει τοῦτο ὅπως ἐντὸς τῶν 12 μηνῶν μετὰ τὴν ἐκπνευσιν ἐνὸς οικονομικοῦ ἔτους νὰ ἀποπερατώσῃ ἐντελῶς τὴν ἐξέλεγχιν τῶν Λογιστικῶν ὄλου τοῦ Κράτους.

Ἐκθέσαντες ἀνωτέρω ἐν ὀλίγοις τὸν μηχανισμόν τῆς ἐξέλεγχεως ὡς καὶ ἀπάσας τὰς νομικὰς διατάξεις ἃς πᾶς ὑπόλογος διοριζόμενος ἔχει ὑπ' ὄψιν του, ἐρ-

χομεθὰ νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον ἡ πολιτεία εὐθύνεται ἠθικῶς καὶ νομικῶς πρὸ τῆς καταφανοῦς ἀμελείας τῶν υπαλλήλων τῆς μὴ συμμορφουμένων πρὸς τὰς μνησθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Β. Δ. τοῦ 1883 καὶ τοῦ Νόμου ΑΥΟΖ τοῦ 1887.

Ὁ Διοριζόμενος Δημόσιος ὑπόλογος συμβάλλεται ipso jure μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ δὲ σύμβασις ἀμφοτεροβαρῆς, οὕσα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μισθώσεως ὑπηρεσίας, προυποθέτει τὰς ἐξῆς ὑποχρεώσεις τῶν συμβαλλομένων μερῶν συμφώνως μετὰ τὰ ἀνω λεχθέντα Αον ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπόλογον τὴν ἀνάληψιν ὀρισμένης ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, διαχείρισεως χρημάτων ἢ ὑλικῶν ὡς ἐλέχθη καὶ παροχὴν ἐγγυήσεως ὀρισμένης Βον ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἕτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν τὸ Δημοσίον, τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχὴν ὀρισμένου μισθοῦ καὶ τὴν ἐπιστροφήν τῆς κατατεθείσης ἐγγυήσεως μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως, τούτεστι τῆς παύσεως τῆς διαχείρισεως (Νόμος ΑΥΟΖ τοῦ 1887 καὶ Β. Δ. τοῦ 1883).

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Ἄλ. Ν. Σιάτος
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΝ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

ὑπὸ τοῦ ἐν Βερολίῳ Καθηγητοῦ

JOSEPH KOHLER

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ἡ δημοσία ἀνακοίνωσις ζητημάτων τοῦ ἰδιαιτέρου ἀτομικοῦ βίου συγκροεταὶ πρὸς τὸ δικαίον τῆς προσωπικότητος, καὶ τὸ δικαίον τοῦτο προσβάλλεται ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων σχέσεων ὡς π. χ. ὅταν τις λαμβάνῃ τὴν φωτογραφίαν γυναικὸς ἐν στάσει ἀνοιχτῆ καὶ κατόπιν τὴν διαδίδῃ, ἢ ὅταν πρόσωπόν τι ἀναπαρίσταται ἐν μυθιστορηματικῇ ἢ δράματι ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ ἀτομικῷ αὐτοῦ βίῳ, ἢ ὅταν ὡς ἐν τῇ γνωστῇ ὑποθεσί τῆς φωτογραφίας τοῦ Βίσμαρκ, κατορθῶναι τις κρυφίως διὰ φωτὸς ἐκ μαγνησίου νὰ λάβῃ φωτογραφίαν νεκροῦ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν δημοσιότητα.

Δεκτοῦ γενομένου λοιπὸν ὅτι διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἐπιστολῶν τούτων προσβάλλεται, οὐχὶ τὸ δικαίον τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ τὸ δικαίον τῆς προσωπικότητος, γεννᾶται τὸ ζήτημα κατὰ πόσον τὸ δικαίον τῆς προσωπικότητος ἐπιζῆ τοῦ προσώπου. Ὅτι τοῦτο συμβαίνει ἐπ' ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα, εἶνε ἐκτὸς ἀμφισβητήσεως ὀρισμένως δὲ ἡ ὑπόθεσις τῆς φωτογραφίας τοῦ Βίσμαρκ ἀπέδειξεν, ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἀπὸ τοῦ θανόντος εἰς τοὺς κληρονόμους μεταβίβασιν τοῦ δικαίου τῆς προσωπικότητος, καὶ μάλιστα δὲν δύναμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ δικαίου τῆς προσωπικότητος οὐχὶ τοῦ κληρονομηθέντος, ἀλλὰ τοῦ κληρονόμου, πράγματι βλῶς σόλοικον, διότι ὁ κληρονομούμενος δύναται νὰ διορίσῃ ἐκτελεστήν τῆς διαθήκης, ὅπως κανονίσῃ τὸ ζήτημα τῶν ἐπιστολῶν του, ὁ δὲ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης εὐρίσκειται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς κληρονόμους, ὀφείλει καὶ παρὰ τὴν γνώμην τῶν νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ κληρονομούμενου. Ἐκ τούτου προκύπτει ἀσφαλῶς, ὅτι τὸ δικαίον τῆς προσωπικότητος τοῦ κληρονομούμενου, διαρκεῖ πέραν τοῦ θανάτου του, μεταβιβάζομενον εἰς τὸν ἐκτελεστήν τῆς διαθήκης ἢ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ.

Ἀπαντᾷ τὰ ἀνωτέρω, σαφῶς προκύπτουσι ἐκ τῆς ἐνοίας τοῦ δικαίου τῆς προσωπικότητος, καὶ οἱ νομικοὶ δὲ ἐκεῖνοι καὶ τὰ δικαστήρια τὰ ὅποια δὲν παρὰδέχονται τὸ δικαίον τῆς προσωπικότητος, δύναται νὰ βοηθηθῶσι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 826 τοῦ ἀστικοῦ κώδικος, οὕτινος ἡ ἐνοία ὡς ἀλλαγῇ ἀπέδειξα, ἔγκειται ἐν τούτῳ, ὅτι παρέχει πράγματι προστασίαν εἰς τὴν προσωπικότητα, καὶ ἐν ἡ περιστάσει τὸ δικαστήριον δὲν πα-

ραδεχεται τὴν θεωρίαν τοῦ δικαίου τῆς προσωπικότητος.

Ἄλλ' ὅπως καὶ εἰς πλείστας περιστάσεις, ἡ ἐπιστήμη συναντᾷ δυσχερείας, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὀρίων. Ἐὰν ἀνεγνωρίζετο, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας διαρκεῖ, μέχρις οὗ τὸ ἔργον λησμονηθῇ ἢ μεταβιβάσθῃ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ καὶ γίνῃ κοινὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἀγαθόν, (οὗτος θὰ ἦτο ὁ ὀρθότερος περιορισμός), τοῦτο ἤθελε ἀγάγη εἰς ἀπείρους δυσχερείας τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ δικαίου τῆς εφευρέσεως. Ἐνταῦθα ὀφείλει ἡ νομοθεσία νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ διαπλάσῃ ὀρισμένους κανόνες αἰτινες ἀναμφιβόλως δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίχῃ ὅτι θὰ εἶνε καὶ οἱ ἀπολύτως ὀρθοὶ ἢ οἱ ἀνάλογοι δι' ἀπάσας τὰς κατ' ἴδιαν περιπτώσεις.

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει θὰ εἶνε προτιμότεροι τῆς σήμερον κρατούσης ἀοριστίας.

Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίον τῆς εφευρέσεως καὶ τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας. Ἐν τῷ δικαίῳ ὅμως τῆς προσωπικότητος δὲν ὑπάρχει μέχρι τοῦδε ἀσφαλῆς βάσις. ἀκριβῆς καθορισμὸς χρονικῶν ὀρίων. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν νομοθέτην ἀποκλειστικῶς. Ὁ ἡμέτερος περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας νόμος διετύπωσε τὴν οὐσιώδη διαφορὰν μετὰ τὸ δικαίον πνευματικῆς ἰδιοκτησίας καὶ δικαίου προσωπικότητος τῶν ἀσφαλῶς, ὥστε ἀπειροὶ ἀνακύπτουσιν αἱ ἀμφιβολία.

Τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ συγγραφέως, ὅπως φέρῃ εἰς τὴν δημοσιότητα τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ σκέψεις, καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς δημοσιεύσεως ἀνεκδότου χειρογράφου ἀνευ τῆς ἀδείας τοῦ συγγραφέως, εἶνε ἀμφισβητήτως δικαίον προσωπικότητος καὶ οὐχὶ δικαίωμα πνευματικῆς ἰδιοκτησίας διότι ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται δικαίωμα πνευματικῆς ἰδιοκτησίας. Τοῦτο λοιπὸν εἶνε οὐσιώδες κενὸν ἐν τῷ ἡμέτερω νόμῳ.

Ἐὰν ἐλάμβανον μέρος εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ νόμου, ἤθελον ἐπωφεληθῆ τῆς εὐκαιρίας, νὰ ὀρίσθῃ χρονικὸς περιορισμὸς τῆς προστασίας τῶν ἐπιστολῶν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν πρέπει ἐπὶ πολὺ ν' ἀναβληθῇ.

Πρωτίστως λίαν πεπλανημένη εἶνε ἡ γνώμη, ὅτι ἐπὶ ἐμπιστευτικῶν ἐπιστολῶν ὑφίσταται δικαίωμα πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, ἐνῶ δικαίωμα πνευματικῆς ἰδιοκτησίας εἶνε δυνατὸν μόνον ἐπὶ τοιοῦτων ἐπιστολῶν, αἰτινες παρέχουσι τεχνικὴν ὄντως διατύπωσιν, δηλ. ἐπὶ ἐπιστολῶν αἰτινες περιέχουσι πραγματείας ἢ ποιήματα, τοῦθ' ὅπερ δὲν συμβαίνει ἐπὶ ἐμπιστευτικῶν ἐπιστολῶν διότι αὐταὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἀντίθεσιν τῆς τεχνικῆς διατυπώσεως.

Τὸ νὰ στερῇ τις ἐπομένως τὴν ἀνθρωπότητα ἐπὶ τριάκοντα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συντάκτου τοιοῦτου εἶδους ἐμπιστευτικῶν ἐπιστολῶν, εἶνε ἐν τῶν μεγαλειτέρων σφαλμάτων ἄτινα νομικῶς ἢ φιλολογικῶς δύναται νὰ διαπραχθῶσι.

Ὅτι τεχνικὰ ἔργα ἀπολαύουσι μακροτέρας προστασίας, τοῦτο εὐκόλως ἐξηγεῖται, διότι φέρουσι ἴδιον τεχνικὸν χαρακτῆρα, καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον ἐπιτρέπεται ἴσως νὰ μὴ κατασιῆσωμεν ταχέως κτῆμα τοῦ κοινοῦ, ἐνῶ δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸ αὐτὸ προκειμένου περὶ ἐπιστολῶν στενοτέρου ἐνδιαφέροντος, ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ὁποίων μόνον ἡ προσωπικότης τοῦ γράψαντος εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ βιηθῆται. Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῇ περιπτώσει τὸ κώλυμα πρὸς δημοσίευσιν δὲν ὑφίσταται μόνον ἐφ' ὅσον ζῆ τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατον, μέχρις οὗ τὸ πρόσωπον εἰσέλθῃ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἱστορίας, οὕτως ὥστε νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἡ φιλία καὶ τὸ μῖσος τοῦ ἀμέσου βίου, καὶ τὰ πάθη ἐν γενεῖ.

Τοῦτο ὅμως συμβαίνει ἐν χρονικῷ διαστήματι βραχυτέρῳ τῶν τριάκοντα ἐτῶν. Προθεσίαν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανά-

του, ὡς γενικὴν προθεσίαν, θεωρῶ ὑπεραρκούσαν. Μετὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οὐδεὶς ὑφίσταται πλέον λόγος, νὰ στερῇ τις τὴν ἱστορίαν ἐνὸς χρησίμου δι' αὐτὴν μνημείου.

Ἡ ἀνθρωπότης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ τοὺς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνήκοντας ἀνδρας. Πᾶς φόβος, πᾶσα ψευδὴς ἐντροπὴ περὶ ἀποκαλύψεων δέον νὰ ὑποχωρήσωσιν, εὐθὺς ὡς ἀτομὸν τι ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἡ ἱστορία εἶνε ἀλήθεια, καὶ τὸ παγκόσμιον δικαστήριον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπόκειται ὀφείλομεν πάσῃ δυνάμει νὰ ὑποστηρίξωμεν.

Πολὺ ὀλιγώτερον δὲ δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ χρηματικὸν συμφέρον τῶν κληρονόμων διότι τοιοῦτο συμφέρον εἶνε πάντως ἀδικαιολόγητον. Αἱ ἐπιστολαὶ κρατοῦνται μόνον λόγῳ τῆς ἐμπιστευτικότητος τῶν καὶ οὐχὶ διότι περιέχουσι τεχνικὴν τινα ἐργασίαν, ἐφ' ἧς ἡδύνατο νὰ στηριχθῇ χρηματικὴ ὀφελεια.

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικαίωμα τῆς ὑπὸ παντὸς δημοσιεύσεως τῶν ἐπιστολῶν μετὰ πάροdon ὀλίγων ἐτῶν, π. χ. πέντε ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου, θεωρῶ ὡς ὑπαγορευόμενον ὑπ' αὐτῆς τῆς πρὸς τὴν ἱστορίαν ἐπιβαλλομένης ὑποχρέσεως, ἐπιτακτικὴ δὲ ἡ ἀνάγκη νομοθετικῆς πρὸς τοῦτο προνοίας διότι ὁ χρονικὸς περιορισμὸς εἶνε ἔργον τοῦ νόμου, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν σπουδαιότατων αὐτοῦ ἔργων. ἐὰν δὲ κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ προσωπικότης δύναται ν' ἀφθῇ εἰς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην, εἶνε πάντως ὅμως καθήκον τοῦ νομοθέτου νὰ θεσπίσῃ διὰ καθορισμοῦ τῆς προθεσίας, ἀσφάλειαν καὶ γενικὸν κανόνα.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ὑπὸ Βασιλείου Γ. Οικονομίδου

Ἐκδόσις ἔκτη

Μετὰ πλείστον προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων

ὑπὸ Μιχαὴλ Γ. Λειβαδᾶ

Ἐργητοῦ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἐξεδόθη ὁ τόμος Α' . τόμος Β' , τεῦχος α' .

Τὴν ἕκτην ταύτην ἐκδοσιν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεμελήθη ὁ πάλαι ποτὶς ὑφηγῆτης τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας κ. Μ. Λειβαδᾶς. Καὶ εἰς μὲν τὸ κείμενον οὐδεμία ἐπιτηρηθῆ μεταβολή, πλὴν ἐκείων αἰτινες παρίστατο ἀναγκαῖαι ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως ἢ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινῶν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλ' ἐν ταῖς σημειώσεσιν ἐγένοντο πλείστα προσθήκαι καὶ βελτιώσεις, ἃς ἡ νεότερα νομολογία τῶν ἡμετέρων καὶ ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐπέβαλε, πρὸς δὲ διευκρινίσθησαν διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἄλλοτε ἀγνωστα, ἐγένοντο νῦν ἀντικείμενον ἐρευνῆς τῆς ἐπιστήμης. Ἐντελῶς νέα εἶνε ἡ ἐρημνεία τῆς ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις μὴ χριστιανικοῖς κράτεσιν ἰσχύουσας προξενικῆς διαδικασίας. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἡ ἕκτη αὕτη ἐκδοσις γενομένη μετ' ἄκρας ἐπιμελείας ὑπὸ διακεκριμένου ἐπιστήμονος ὡς ὁ κ. Μ. Λειβαδᾶς, θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς δεξιώσεως ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι παρὰ τῷ δικαστικῷ καὶ δικηγορικῷ κόσμῳ.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΦΛΟΓΑΪΤΟΥ

Ἐξεδόθη ὁ Ε' τόμος τῶν Κωδίκων τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας τοῦ ἀετιμῆστου Θ. Φλογαῖτου μετὰ νέαν ἐπεξεργασίαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Δημ. Ζαλούχου δικηγόρου καὶ ὑφηγητοῦ. Ὁ τόμος οὗτος ἐπιγραφόμενος ὀργανισμὸς τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας περιέχει τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τὸ Πηδάλιον, ἦτοι τοὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνες, τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, τοὺς Ἐκλογικοὺς νόμους μετὰ τῶν σχετικῶν γνωμοδοτήσεων καὶ ἐγκυκλίων, τῶν τύπων καὶ τῶν ἀναγκαίων ὁδηγιῶν διὰ τοὺς δικαστικούς ἀντιπροσώπους, τοὺς νόμους περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ πάντας τοὺς γενικοὺς νόμους τοὺς μὴ ὑπαγομένους εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐνὸς μόνου ὑπουργείου, τὰ σχετικὰ νομοτελεστικά Β. Διατάγματα, τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφεσίων, καὶ πλείστας ὅσας ἐπεξηγητικὰς καὶ διασφαιστικὰς σημειώσεις, ὥστε ἀποτελεῖ βιβλίον χρησιμώτατον καὶ εὐρηστοτάτον τοῖς νομικοῖς. Τιμᾶται δραχ. 5,75 καὶ εὐρίσκειται παρὰ τοῖς κεντρικοῖς βιβλιοπωλείοις Ἀθηνῶν καὶ τοῖς ὑποπρακτορείοις τῶν ἐφημερίδων ἐν τῶς ἐπαρχίας.

Τύποις Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ